

TALOUSARVIOALOITE 780/2009 vp

Määrärahan osoittaminen omaishoidon ja tukipalvelujen laajentamiseen

Eduskunnalle

Väestön ikääntymisen aiheuttamaan hoivapalveluiden lisääntyvään kysyntään tulee vastata kehittämällä voimakkaasti omaishoitoa. Omaishoito on taloudellinen tapa tuottaa hyvinvointia kotihoidossa. Omaishoidossa hyödynnetään ihmisen luontaisia, rakkaita lähiverkostoja, mikä jo sinänsä tuo lisäarvoa tuotettuun hoivaan. Kotona tapahtuva hoitotyö on usein inhimillisempää kuin laitoshoidon, ja usein myös ikääntyneiden tai vaikeavammaisten oma tahto.

Suomessa on arviolta 60 000 omaishoitajaa, jotka ovat lain kriteerien mukaan oikeutettuja saamaan omaishoidon tukea. Kuitenkin heistä vain puolet sitä saa. Omaishoitoa koskevien sosiaalihuoltolain säännösten henki ei näin ollen kunnissa toteudu. Omaishoitoa määrittelevien säännösten mukaan omaishoitoa on tuettava sekä taloudellisesti että palvelujen avulla.

Kunnissa vallitsee nykyisin kirjava käytäntö siinä, kuka on oikeutettu saamaan omaishoidon tukea. Kunnissa ei ole osattu varata riittäviä määrärahoja tähän tarkoitukseen, minkä vuoksi rahat usein loppuvat kesken vuotta eikä uusia sopimuksia voida tehdä. Omaishoidon tuen saaminen

on monessa tapauksessa sattumanvaraista, koska sitä ei ole lainsäädännössä määritelty subjektiiviseksi oikeudeksi. Kuntien kiristyneestä taloustilanteesta johtuen monessa kunnassa omaishoitajien sopimuksia on sanottu irti tai kielletty tekmästä uusia sopimuksia. Samoin omaishoidon kriteerejä on kunnissa entisestään kiristetty. Omaishoidon tuen saajien määrää tulee kuitenkin päinvastoin määrätietoisesti kasvattaa, ja mahdollisuus omaishoidon tukeen tulee taata jokaiselle kriteerit täyttävälle henkilölle. Lisäksi vapaapäiviä tulisi olla vähintään yksi päivä jokaista viikkoa kohti. Näin voidaan paremmin turvata omaishoitajien fyysinen ja henkinen jaksaminen.

Tämä aloite on osa kristillisdemokraattien vaihtoehtobudjettia.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2010 talousarvioon momentille 28.90.30 lisäyksenä 40 000 000 euroa omaishoidon ja tukipalvelujen laajentamiseen.

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 2009

Leena Rauhala /kd
Tarja Tallqvist /kd
Toimi Kankaanniemi /kd
Bjarne Kallis /kd

Päivi Räsänen /kd
Sari Palm /kd
Kari Kärkkäinen /kd